

Wytyczne Rady Dydaktycznej dotyczące korzystania z funkcjonalności AI w trakcie przygotowywania prac i projektów zaliczeniowych, etapowych i dyplomowych na kierunkach kulturoznawstwo, kultury mediów i historia sztuki

Wstęp

Społeczność kierunków kulturoznawstwo, kultury mediów i historia sztuki jest świadoma tego, że korzystanie z funkcjonalności sztucznej inteligencji wiąże się z realnymi konsekwencjami cywilizacyjnymi i środowiskowymi, które wymagają refleksji oraz podejmowania odpowiedzialnych decyzji. Przemyślane stosowanie narzędzi AI w procesie przygotowywania prac i projektów zaliczeniowych, etapowych oraz dyplomowych powinno uwzględniać nie tylko ich użyteczność poznawczą, lecz także długofalowy wpływ technologii na rozwój nauki, relacje społeczne, środowisko naturalne i zrównoważony rozwój.

Rada Dydaktyczna Kierunków Kulturoznawstwo, Kultury Mediów i Historia Sztuki uznaje, że rozwijanie umiejętności odpowiedzialnego korzystania z generatywnej sztucznej inteligencji jest istotne i prawdopodobnie będzie miało duże znaczenie dla przyszłego życia i pracy zawodowej członków i członkiń całej społeczności. Niniejsze wytyczne zostały sformułowane w przekonaniu, że AI może być wykorzystywana w sposób twórczy, krytyczny i zgodny z zasadami rzetelności akademickiej. Jednocześnie Rada Dydaktyczna dostrzega potrzebę jasnego określenia, kiedy jej użycie narusza uniwersyteckie zasady i badawczą etykę. Sformułowane tutaj wytyczne mają na celu zapewnienie takiej jasności członkom i członkiniom społeczności kierunków kulturoznawstwo, kultury mediów i historia sztuki.

Podstawowe wytyczne

1. Każde użycie jakichkolwiek funkcjonalności AI w pracach i projektach zaliczeniowych, etapowych i dyplomowych musi zostać wyraźnie oznaczone za pomocą stosownego przypisu, aneksu lub komentarza uwzględniającego elementy takie jak:
 - nazwy narzędzi, które zostały wykorzystane,
 - zakres wykorzystania narzędzi AI,
 - w przypadku fragmentów wygenerowanych przez AI: podania promptu, który został zastosowany.
2. Każde użycie funkcjonalności AI musi być zgodne z obowiązującymi zasadami prawa autorskiego, przy pełnej świadomości faktu, że wypowiedzi wygenerowane przez duże modele językowe nie są naszą własnością intelektualną i w związku z tym podlegają takim samym wymogom cytowania, jak wszelkie inne teksty.
3. Zawsze należy krytycznie oceniać wyniki wygenerowane przez AI, nigdy nie zakładając, że dostarczone informacje są poprawne.

Szczegółowe wytyczne

1. Szczegółowe wytyczne związane z możliwościami oraz ograniczeniami korzystania z funkcjonalności AI określają osoby prowadzące zajęcia. Obowiązkowe jest włączanie tych wytycznych do sylabusów zajęć (szczególnie w części „metody i kryteria oceniania” lub w częściach „metody dydaktyczne” albo „uwagi”).
2. Szczegółowe wytyczne mogą się różnić w zależności od zajęć, za każdym razem jednak powinny obejmować obszary, działania i aktywności, w których korzystanie z AI jest dopuszczalne. Jeśli sytuacja tego wymaga, w sylabusach mogą także zostać doprecyzowane zakresy oraz narzędzia, które mogą być stosowane przez studiujących.

Przykłady dopuszczalnych zastosowań narzędzi AI

1. Dopuszczalne zastosowania narzędzi AI w procesie przygotowywania prac i projektów zaliczeniowych, etapowych i dyplomowych na kierunkach kulturoznawstwo, kultury mediów i historia sztuki obejmują w szczególności obszary takie jak:
 - korekta językowa fragmentu własnej wypowiedzi ustnej lub pisemnej;
 - przygotowywanie abstraktów i streszczeń własnych prac;
 - formatowanie przypisów, bibliografii, filmografii i innych wykazów;
 - porządkowanie prezentacji multimedialnych;
 - tłumaczenie fragmentów tekstów z języków obcych;
 - wyszukiwanie informacji;
 - praca metodą „burzy mózgów”.
2. Ujęty w punkcie 1. katalog dopuszczalnych zastosowań nie jest ani zamknięty (osoby prowadzące zajęcia mogą go rozszerzać w zależności od potrzeb), ani obligatoryjny (osoby prowadzące zajęcia mogą wykluczyć lub ograniczyć możliwość podejmowania wymienionych działań w trosce o jakość kształcenia i właściwą realizację efektów uczenia się modułu).

Niedopuszczalne zastosowania narzędzi AI

1. Za niedopuszczalne na kierunkach kulturoznawstwo, kultury mediów i historia sztuki uznaje się takie użycia funkcjonalności AI, które:
 - polegają na prezentowaniu danych i tekstów wygenerowanych przez AI jako własnej oryginalnej pracy;
 - polegają na prezentowaniu wypowiedzi generowanej przez AI jako własnych autorskich opinii i pomysłów;
 - nie zostały odpowiednio zweryfikowane (m.in. pod kątem występowania tzw. halucynacji);
 - naruszają jakiegokolwiek inne zasady prawa autorskiego lub akademickiej rzetelności;

- naruszają w jakikolwiek sposób zasady ochrony danych osobowych oraz danych wrażliwych.
2. Stwierdzenie naruszenia niniejszych fundamentalnych zasad może skutkować negatywną weryfikacją efektów uczenia się, czyli oceną niedostateczną z modułu.

Uwagi końcowe

1. Każde użycie funkcjonalności AI powinno zostać poprzedzone refleksją na temat potencjalnych negatywnych skutków związanych z obszarami takimi jak własne zdolności w zakresie uczenia się, przyswajania i opracowywania informacji, krytycznego myślenia oraz syntetyzowania idei.
2. Każde użycie funkcjonalności AI powinno podlegać ścisłej kontroli i krytycznemu osądowi, z uwagi na to, że działania tego typu narzędzi są silnie uwarunkowane danymi, w oparciu o które zostały wytrenowane, w związku z czym mogą utrwalać uprzedzenia, fabrykować informacje oraz popełniać błędy.
3. Zaleca się, aby każde użycie funkcjonalności AI zostało poprzedzone gruntowną refleksją na temat tego, czy rzeczywiście jest ono niezbędne, sięganie po tego typu narzędzia wiąże się bowiem z odpowiedzialnością za dobrostan środowiska naturalnego oraz rozwój relacji ekonomicznych i społecznych na świecie.